

ΥΠΟΜΝΗΜΑ Π.Ο.ΑΣ.Υ.
ΓΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Π.Κ. ΚΑΙ Κ.Π.Δ.

Ενόψει των εξαγγελιών της Κυβέρνησης για βελτιωτική τροποποίηση διατάξεων του νέου Ποινικού Κώδικα και Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως ισχύει πλέον μετά τη θέση τους σε ισχύ από 01.07.2019 με τους Ν. 4619/2019 και 4620/2019, η Ομοσπονδία μας, σεβόμενη τους Θεσμούς και περιοριζόμενη αυστηρά στα θέματα της αρμοδιότητάς της, επαναφέρει με το παρόν τις επισημάνσεις της για τις πιο βασικές διαφωνίες της και ζητά να ληφθούν υπόψη.

Στο κείμενο που ακολουθεί παρατίθενται οι παρατηρήσεις για τον Ποινικό Κώδικα (Α) και για τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Β) κατά σειρά άρθρων και όχι σπουδαιότητας. Καταγράφονται οι διατάξεις των επίμαχων άρθρων όπως ίσχυαν πριν την τροποποίηση, όπως ισχύουν τώρα (με κίτρινη επισήμανση τα ουσιωδέστερα σημεία σύγκρισης) και, δίπλα από την ένδειξη «παρατηρήσεις», η θέση της Ομοσπονδίας. Τονίζεται και πάλι ότι το παρόν περιλαμβάνει ενδεικτικές και τις πλέον σημαντικές παρατηρήσεις και σε καμία περίπτωση δεν παρεισφρέει σε γενικότερου περιεχομένου παρατηρήσεις επί διατάξεων, για τις οποίες δεν έχει την βασική αρμοδιότητα, ακόμα και εάν διαφωνεί με αυτές.

Α ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

1) Αντίσταση κατά της αρχής διακεκριμένη

Ποινικός Κώδικας ΠΔ 283/1985 (καταργήθηκε από 01.07.2019)

Άρθρο 167 Βία κατά υπαλλήλων και δικαστικών προσώπων

1. Όποιος με βία ή απειλή βίας επιχειρεί να εξαναγκάσει κάποια αρχή ή υπάλληλο να ενεργήσει πράξη που ανάγεται στα καθήκοντά του ή να παραλείψει νόμιμη πράξη, καθώς και όποιος βιαιοπραγεί εναντίον του ή κατά προσώπου που έχει προσληφθεί ή άλλου υπαλλήλου που έχει προστρέξει για να τον υποστηρίξει κατά τη διάρκεια της νόμιμης ενέργειάς του (αντίσταση), τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία έτη ή χρηματική ποινή.

2. Αν η πράξη στράφηκε κατά δικαστικού λειτουργού, διαιτητή ή ενόρκου, ή έγινε από περισσότερους, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή.

3. Αν το πρόσωπο κατά του οποίου στράφηκε η πράξη διέτρεξε σοβαρό προσωπικό κίνδυνο ή η πράξη έγινε από πρόσωπο που οπλοφορεί ή φέρει αντικείμενα με τα οποία μπορεί να προκληθεί σωματική βλάβη, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή, εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Παρατηρήσεις: Στην επιβαρυντική περίπτωση του αδικήματος, που τέθηκε εν πρώτοις με την παρ. 2 του άρθρου στο νέο ΠΚ, να προστεθούν και τα στελέχη της ΕΛ.ΑΣ, καθώς συντρέχουν οι ίδιοι λόγοι προστασίας, αποτελούν δε κατ' εξοχήν τους υπαλλήλους που δέχονται βία κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2) Διακεκριμένη φθορά ξένης ιδιοκτησίας

Ποινικός Κώδικας ΠΔ 283/1985 (καταργήθηκε από 01.07.2019)

Άρθρο 382 Διακεκριμένες περιπτώσεις φθοράς

1. Με **Φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών** τιμωρείται η φθορά ξένης ιδιοκτησίας της πρώτης παραγράφου του άρθρου 381, αν έγινε χωρίς πρόκληση από τον παθόντα.

2. Με την ποινή της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται ο δράστης, αν το αντικείμενο της πράξης που προβλέπεται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 381: α) **είναι πράγμα που χρησιμεύει για κοινό όφελος** β) είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας γ) **η φθορά έγινε με φωτιά ή με κάποιο από τα μέσα που προβλέπει το άρθρο 270.**

3. Αν στην πράξη της πρώτης παραγράφου συμμετείχαν δύο ή περισσότεροι ή συντρέχει και μία από τις περιπτώσεις της δεύτερης παραγράφου, επιβάλλεται Φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

4. Όποιος προκαλεί κατά τους όρους του προηγούμενου άρθρου φθορά ή βλάβη **αρχαιολογικού ή καλλιτεχνικού ή ιστορικού μνημείου ή αντικειμένου τοποθετημένο** σε δημόσιο χώρο τιμωρείται με Φυλάκιση **τουλάχιστον ενός έτους** αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

["5. Ο υπαίτιος των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων τιμωρείται με Φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν ενήργησε με καλυμμένα ή αλλοιωμένα τα χαρακτηριστικά του προσώπου του. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 383 του παρόντος."]

*** Η παρ.5,η οποία είχε προστεθεί με το άρθρο 25 παρ.5 Ν.3772/2009,ΦΕΚ Α 112/10.7.2009, ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με το άρθρο 20 παρ.5 Ν.4322/2015,ΦΕΚ Α` 42/27.04.2015.

Άρθρο 383 Γενικές διατάξεις

Στις περιπτώσεις των άρθρων 381 και 382 παρ. 2 στοιχ. β` η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση του παθόντος.

Άρθρο 384 Ικανοποίηση του παθόντος

1. Το αξιόποιο των εγκλημάτων των άρθρων 372-374, 375-377, 381 και 382 εξαλείφεται, αν ο υπαίτιος με δική του θέληση και πριν εξεταστεί με οποιονδήποτε τρόπο για την πράξη του από τις αρχές αποδώσει χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου το πράγμα ή ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα. Η μερική μόνο απόδοση ή ικανοποίηση εξαλείφει το αξιόποιο κατά το αντίστοιχο μόνο μέρος.
2. Εάν ο υπαίτιος των πράξεων της παραγράφου 1 μέχρι την άσκηση της ποινικής δίωξης, χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου αποδώσει το πράγμα και δηλώσει ο παθών ή οι κληρονόμοι του ότι δεν έχουν άλλη αξίωση από την πράξη ή ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα, καταβάλλοντος αποδεδειγμένα ή κατά δήλωση του παθόντος ή των κληρονόμων του το κεφάλαιο και τους τόκους υπερημερίας, δεν κινείται ποινική δίωξη και η υπόθεση τίθεται στο αρχείο με αιτιολογημένη πράξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών.
3. Ο υπαίτιος των πλημμελημάτων, που προβλέπονται στα άρθρα 372, 373, 375- 377, 381 και 382 απαλλάσσεται από κάθε ποινή αν, μέχρι το τέλος της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο, αποδώσει το πράγμα και δηλώσει ο παθών ή οι κληρονόμοι του ότι δεν έχουν άλλη αξίωση από την πράξη ή ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα, καταβάλλοντος αποδεδειγμένα ή κατά δήλωση του παθόντος ή των κληρονόμων του το κεφάλαιο και τους τόκους υπερημερίας.
4. Στην απόπειρα των πράξεων της παραγράφου 1 αρκεί δήλωση του παθόντος ή των κληρονόμων του ότι έχουν ικανοποιηθεί.
5. Η δήλωση του παθόντος ή των κληρονόμων του ότι ικανοποιήθηκαν εντελώς ισχύει για όλους τους συμμετόχους, εκτός από εκείνους που δηλώνουν ότι δεν την αποδέχονται.

Νέος Ποινικός Κώδικας (Ν. 4619/2019, ισχύς από 01.07.2019)

Άρθρο 378 Φθορά ξένης ιδιοκτησίας

1. Οποιος καταστρέφει ή βλάπτει ξένο (ολικά ή εν μέρει) πράγμα ή με άλλον τρόπο καθιστά ανέφικτη τη χρήση του τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο έτη ή χρηματική ποινή και αν το πράγμα είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή τοποθετημένο σε δημόσιο χώρο με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. Αν το πράγμα είναι μικρής αξίας ή η ζημία που προκλήθηκε είναι ελαφρά, ο υπαίτιος τιμωρείται με χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας.
2. Με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή τιμωρείται ο υπαίτιος αν το αντικείμενο της πράξης που προβλέπεται στο εδάφιο α' της προηγούμενης παραγράφου είναι πράγμα που χρησιμεύει για κοινό όφελος ή καλλιτεχνικό ή ιστορικό μνημείο ή αν η φθορά έγινε με φωτιά ή με εκρηκτικές ύλες.

Άρθρο 381 Γενική Διάταξη

1. Για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 374Α, 375 παρ. 1 και 2, 377 και 378 παρ. 1 εδάφ. β' απαιτείται έγκληση. Στις περιπτώσεις των άρθρων 372, 374 παρ. 1, και 378 παρ. 1 εδαφ. α', η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως, ο εισαγγελέας όμως με διάταξή του απέχει από την ποινική δίωξη αν ο παθών δηλώσει ότι δεν επιθυμεί την ποινική δίωξη του δράστη. Αν η δήλωση υποβληθεί μετά την άσκηση ποινικής δίωξης, το δικαστήριο παύει οριστικά αυτήν.

2. Το αξιόποينو των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 372 έως 378 εξαιρείται αν ο υπαίτιος, με δική του θέληση και πριν από την πρώτη εξέτασή του ως υπόπτου ή κατηγορουμένου για την πράξη, αποδώσει το πράγμα ή ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου. Η μερική μόνο απόδοση ή ικανοποίηση εξαιρεί το αξιόποينو κατά το αντίστοιχο μέρος. Στην περίπτωση του άρθρου 374Α, μαζί με την απόδοση του πράγματος απαιτείται και η πλήρης ικανοποίηση του ζημιωθέντος.

3. Εάν ο υπαίτιος των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 372 έως 378 μέχρι την αμετάκλητη παραπομπή του στο ακροατήριο αποδώσει το πράγμα ή ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα, χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου, καταβάλλοντας την αξία του, απαλλάσσεται από κάθε ποινή εφόσον πληρώσει επιπλέον τους τόκους υπερημερίας από την ημέρα τέλεσης του εγκλήματος.

4. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται για τα πλημμελήματα που προβλέπονται στα άρθρα 372 έως 378 και μέχρι το τέλος της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο.

Παρατηρήσεις: Προκρίνεται η επαναφορά της παρ.5 του καταργηθέντος αρ.382 του προϊσχύσαντος ΠΚ, η οποία είχε προστεθεί με το άρθρο 25 παρ.5 Ν.3772/2009 (ΦΕΚ Α 112/10.7.2009) και καταργηθεί με το άρθρο 20 παρ.5 Ν.4322/2015 (ΦΕΚ Α` 42/27.04.2015), ως παράγραφος 3 του άρθρου 378 του νέου ΠΚ.

Προς τούτο συνηγορεί, μεταξύ άλλων, και η αληθής βούληση του νομοθέτη, που αυστηροποιεί τις ποινές των διακεκριμένων περιπτώσεων φθοράς ξένης ιδιοκτησίας στην παρ.2 του αρ.378, οι οποίες εξάλλου διώκονται αυτεπαγγέλτως, παρά την ταυτόχρονη ηπιοποίηση των ποινών, ως γενικότερη φιλοσοφία. Εξάλλου, σε μία εποχή που προκρίνεται η διαφάνεια και η ελεύθερη έκφραση ιδεών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά και στις επιμέρους νομοθεσίες των κοινοτικών κρατών και τιμωρείται η συγκάλυψη χαρακτηριστικών του προσώπου σε δημόσιους χώρους, ακόμα και όταν αυτή γίνεται με επίκληση θρησκευτικών λόγων, φαίνεται τελείως παράδοξη η μη ισχύς μίας διάταξης που σκοπεύει στο να χαρακτηρίζει ποινικά κολάσιμη πράξη όσων καλύπτουν ή αλλοιώνουν τα φυσικά τους χαρακτηριστικά, προκειμένου να φθείρουν ξένη ιδιοκτησία ή να παρεισφρύνουν σε συγκεντρώσεις, παραβιάζοντας τον πυρήνα ακόμα του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος

του συνέρχεσαι, παραπέμποντας κατά τα λοιπά στην αιτιολογική έκθεση του αρ. 25 Ν.3772/2009 (ΦΕΚ Α 112/10.7.2009).

2) Εκρηκτικές ύλες:

Ποινικός Κώδικας ΠΔ 283/1985 (καταργήθηκε από 01.07.2019)

Άρθρο 272 - Παραβάσεις σχετικές με τις εκρηκτικές ύλες

1. Όποιος κατασκευάζει, προμηθεύεται ή κατέχει εκρηκτικές ύλες ή εκρηκτικές βόμβες με σκοπό να τις χρησιμοποιήσει για να προξενήσει κοινό κίνδυνο σε ξένα πράγματα ή κίνδυνο για άνθρωπο ή να τις παραχωρήσει σε άλλον για τέτοια χρήση, τιμωρείται με **Κάθειρξη**.
2. Όποιος κατασκευάζει, προμηθεύεται, παραδίδει, παραλαμβάνει, φυλάσσει, αποκρύπτει ή μεταφέρει εκρηκτικές ύλες ή εκρηκτικές βόμβες, για τις οποίες γνωρίζει ότι προορίζονται για την εγκληματική χρήση της παραγράφου 1, τιμωρείται με **Κάθειρξη μέχρι δέκα ετών**. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος, ενώ γνωρίζει ότι κάποιος άλλος έχει σκοπό να κάνει εγκληματική χρήση εκρηκτικών υλών ή εκρηκτικών βομβών της παραγράφου 1, τον **καθοδηγεί** με οποιονδήποτε τρόπο για την κατασκευή, χρήση, προμήθεια, παράδοση, μεταφορά ή φύλαξή τους.

Νέος Ποινικός Κώδικας (Ν. 4619/2019, ισχύς από 01.07.2019)

Άρθρο 272 Κατασκευή και κατοχή εκρηκτικών υλών

1. Όποιος κατασκευάζει, προμηθεύεται ή κατέχει εκρηκτικές ύλες ή εκρηκτικές βόμβες από τις οποίες μπορεί να προκληθεί κίνδυνος για άνθρωπο τιμωρείται με **φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών**.
2. Ο δράστης δεν τιμωρείται αν πριν εξεταστεί από τις αρχές παρέδωσε με τη θέλησή του σ' αυτές τα πιο πάνω υλικά ή αντικείμενα ή κατέστησε γι' αυτές δυνατό να τα αποκτήσουν στην κατοχή τους ή απέτρεψε με άλλο τρόπο τον κίνδυνο να γίνει χρήση αυτών.

Παρατηρήσεις: Προτείνεται η επαναφορά του αρ.272, τόσο της προηγούμενης μορφής της παρ.1 αυτού, όσο και η καθολική επαναφορά της παρ.2. Συγκεκριμένα, είναι από τις ελάχιστες διατάξεις που δεν δικαιολογείται σε καμία περίπτωση ηπιότερη ποινή, καθώς η μεταφορά, διακίνηση και χρήση εκρηκτικών υλών **δεν σκοπεί σε τίποτα άλλο παρά μόνο στο θάνατο ή – στην καλή περίπτωση – στην πρόκληση σωματικών βλαβών** στους πολίτες. Ακόμη περισσότερο, οι αστυνομικοί έχουμε την χειρότερη εμπειρία στα αποτελέσματα της παραβίασης του άρθρου αυτού, άρα και **ιδιαίτερο έννομο συμφέρον**, καθώς **υφιστάμεθα, κατά κύριο λόγο, τις συνέπειες** της απρόκλητης εγκληματικής διάθεσης των παραβατών του συγκεκριμένου άρθρου. Δεν τίθεται θέμα επιείκειας ή κατανόησης, αλλά ζήτημα ζωής και υγείας, αγαθά που τίθενται στην ανώτατη αξιολογική κλίμακα.

3) Ιδιώνυμο για αστυνομικούς:

Ποινικός Κώδικας ΠΔ 283/1985 (καταργήθηκε από 01.07.2019)

Άρθρο 315Α.

Η τέλεση των εγκλημάτων των άρθρων 308Α έως 311 εναντίον αστυνομικού, λιμενικού, πυροσβεστικού και υγειονομικού υπαλλήλου κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του συνιστά ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση.

Νέος Ποινικός Κώδικας (Ν. 4619/2019, ισχύς από 01.07.2019)

Κατάργηση

Εξακολουθεί να υφίσταται η πρόβλεψη για αυτεπάγγελτη δίωξη, ήτοι:

Άρθρο 308

Σωματική βλάβη

1. Όποιος προξενεί σε άλλον σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας του τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο έτη ή χρηματική ποινή. Αν η κάκωση ή βλάβη της υγείας που του προξένησε είναι εντελώς ελαφρά, τιμωρείται με παροχή κοινωφελούς εργασίας.
2. Για τη δίωξη της πράξης της προηγούμενης παραγράφου απαιτείται έγκληση, εκτός αν ο παθών είναι δημόσιος υπάλληλος και η πράξη τελέστηκε κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του ή για λόγους σχετικούς με την εκτέλεσή της, οπότε η δίωξη είναι αυτεπάγγελτη.
3. Η σωματική βλάβη της παραγράφου 1 δεν είναι άδικη, όταν επιχειρείται με τη συναίνεση του παθόντος και δεν προσκρούει στα χρηστά ήθη.
4. Ο υπαίτιος της πράξης της παραγράφου 1 είναι δυνατό να απαλλαγεί από κάθε ποινή αν παρασύρθηκε στην πράξη από δικαιολογημένη αγανάκτηση, εξαιτίας μιας αμέσως προηγούμενης πράξης που τέλεσε ο παθών εναντίον του ή ενώπιόν του και που ήταν ιδιαίτερα σκληρή ή βάνανυση.

Παρατηρήσεις: Η κατάργηση του αρ.315Α περί ιδιώνυμου αποτελεί έμπρακτα την χειρότερης μορφής περιφρόνηση, εξευτελισμό και υποβάθμιση της ζωής, της υγείας αλλά και του ρόλου των Ελλήνων αστυνομικών. Είναι πλέον εμπεδωμένη στην συνείδηση των πολιτών, μετά από δεκαετίες δημοκρατικής λειτουργίας και επαγγελματισμού των στελεχών της ΕΛ.ΑΣ., ότι, όταν ενεργούν στα πλαίσια εντολών και σύμφωνα με τους νόμους και τους κανονισμούς, εκτελούν το υπηρεσιακό τους καθήκον. Ένα λειτούργημα επίπονο, επικίνδυνο και απολύτως απαραίτητο για τη διαφύλαξη πρωταρχικών αγαθών για τη ζωή των πολιτών και τη λειτουργία του σύγχρονου κράτους. Οι Έλληνες αστυνομικοί έχουν επιδείξει εξαιρετικό επαγγελματισμό, υψηλό αίσθημα ευθύνης και συνειδητοποίησης του ρόλου τους και της αποστολής τους και η αποδοχή που τυγχάνουν από το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας είναι εξαιρετική, χωρίς να υποβαθμίζεται σε

καμία περίπτωση ο ρόλος των λοιπών κρατικών λειτουργών που περιλαμβάνονταν στην εν λόγω διάταξη (λιμενικοί, πυροσβέστες και υγειονομικοί υπάλληλοι). Η συγκεκριμένη διάταξη δεν τους προσέδιδε κάποια υλική απολαβή αλλά αποτελούσε μία έμπρακτη απόδειξη της ηθικής αναγνώρισης του έργου τους. Η κατάργησή της είναι πέρα για πέρα καταδικαστέα και προκλητική, φορτισμένη με ιδεοληψίες του παρελθόντος και καταργεί κάθε ηθική αναγνώριση από την πλευρά του Κράτους της προσφοράς και του έργου των Ελλήνων αστυνομικών. Αποτελεί για εμάς την κορωνίδα των διατάξεων, την επαναφορά της οποίας απαιτούμε.

4) Καταργήσεις διατάξεων ειδικού μέρους

Γενική παρατήρηση: Εκφράζεται ο προβληματισμός εάν οι καταργηθείσες διατάξεις των Κεφαλαίων 5 και 6 του ΠΚ, όπου προστάτευαν την πολιτειακή εξουσία και τη δημόσια τάξη, εξυπηρετούν πράγματι τον σκοπό για τον οποίο καταργούνται, με δεδομένο ότι αυτές ίσως **λειτουργούσαν περισσότερο αποτρεπτικά**, καθώς τιμωρούσαν αυτοτελώς ειδικές περιπτώσεις, έστω κι αν δεν περιλάμβαναν αυτοτελές άδικο ή αν επρόκειτο απλώς για διατάξεις που απέδιδαν την προσπάθεια του νομοθέτη να εξασφαλίσει την τήρηση των νόμων, χωρίς να εμπεριέχουν αυτοτελές άδικο.

B. ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

1) Επιδόσεις:

Κώδικας Ποινικής Δικονομίας ΠΔ 258/1986 (καταργήθηκε από 01.07.2019):

Άρθρο 155.- 1. Η Επίδοση γίνεται με παράδοση του εγγράφου στα χέρια του ενδιαφερομένου από ποινικό ή δικαστικό επιμελητή ή σε περίπτωση που δεν υπάρχουν, **από όργανο της δημόσιας δύναμης** ή από τον πρόεδρο ή το γραμματέα της κοινότητας ή τον υπάλληλο του Δήμου ο οποίος έχει οριστεί για τον σκοπό αυτόν με απόφαση του Δημάρχου. Αν αυτός που κάνει την Επίδοση δεν βρίσκει τον ενδιαφερόμενο στον τόπο της διαμονής ή της κατοικίας του ή του καταστήματος ή του εργαστηρίου ή του γραφείου όπου ασκεί το επάγγελμά του, εγχειρίζεται το έγγραφο σε κάποιον από εκείνους που, έστω και προσωρινά, διαμένουν μαζί του ή στους οικιακούς βοηθούς του ή στο θυρωρό της κατοικίας που μένει ή σε κάποιον από όσους είναι στο κατάστημα ή στο εργαστήριο ή στο γραφείο. Από όλους τους παραπάνω εξαιρούνται όσοι κατά την ανεξέλεγκτη αντίληψη αυτού που κάνει την Επίδοση είναι μικρότεροι από δεκαεπτά ετών ή ψυχικά ασθενείς ή προφανώς μεθυσμένοι. Εξαιρούνται επίσης οι παθόντες από το έγκλημα, όταν η Επίδοση πρόκειται να γίνει στον κατηγορούμενο ή στον αστικώς υπεύθυνο, και αντιστρόφως. Αν πρόκειται για εργαζόμενο σε εργοστάσιο, η Επίδοση μπορεί να γίνει στο διευθυντή του εργοστασίου ή στο θυρωρό. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στα εδάφια β' και γ' είναι υποχρεωμένα να παραδώσουν στον ενδιαφερόμενο το έγγραφο που τους επιδόθηκε χωρίς καμιά χρονοτριβή. Ειδικότερα, η επίδοση βουλευμάτων και

αποφάσεων μπορεί να γίνει και με παράδοση του σχετικού εγγράφου (αποφάσεως ή βουλεύματος) στον ενδιαφερόμενο σε ψηφιακή μορφή, η γνησιότητα του περιεχομένου του οποίου θα πιστοποιείται με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η παράδοση του πιο πάνω εγγράφου συνοδεύεται με την παράδοση στα χέρια του ενδιαφερομένου έκθεσης, στην οποία θα αναφέρεται το είδος του επιδιδόμενου εγγράφου και ο λόγος για τον οποίο αυτό επιδίδεται.

Νέος Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Ν. 4620/2019, ισχύς από 01.07.2019):

Άρθρο 155.- Επίδοση. 1. Η επίδοση γίνεται με παράδοση του εγγράφου στα χέρια του ενδιαφερομένου διαδίκου από ποινικό ή δικαστικό επιμελητή ή σε περίπτωση που δεν υπάρχουν, **από όργανο της δημόσιας δύναμης**. Αν αυτός που κάνει την επίδοση δεν βρίσκει τον ενδιαφερόμενο στον τόπο της διαμονής ή της κατοικίας του ή του καταστήματος ή στον τόπο όπου εργάζεται τούτος, εγχειρίζεται το έγγραφο σε κάποιον από εκείνους που, έστω και προσωρινά, διαμένουν μαζί του ή στους οικιακούς βοηθούς του ή στον θυρωρό της κατοικίας που μένει ή στον διευθυντή ή σε κάποιον από όσους εργάζονται στον ίδιο τόπο. Από όλους τους παραπάνω εξαιρούνται όσοι κατά την ανεξέλεγκτη αντίληψη αυτού που κάνει την επίδοση είναι νεότεροι των δέκα οκτώ ετών ή ψυχικά ασθενείς ή τελούντες προφανώς υπό την επήρεια οινοπνεύματος ή ανάλογης ουσίας. Εξαιρούνται επίσης οι παθόντες από το έγκλημα, όταν η επίδοση πρόκειται να γίνει στον κατηγορούμενο, και αντιστρόφως. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στα εδάφια β' και γ' είναι υποχρεωμένα να παραδώσουν στον ενδιαφερόμενο το έγγραφο που τους επιδόθηκε χωρίς καμιά χρονοτριβή. Η επίδοση βουλευμάτων και αποφάσεων μπορεί να γίνει και με παράδοση του σχετικού εγγράφου (αποφάσεως ή βουλεύματος) στον ενδιαφερόμενο σε ψηφιακή μορφή, η γνησιότητα του περιεχομένου του οποίου θα πιστοποιείται με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η παράδοση του πιο πάνω εγγράφου συνοδεύεται με την παράδοση στα χέρια του ενδιαφερομένου έκθεσης, στην οποία θα αναφέρεται το είδος του επιδιδόμενου εγγράφου και ο λόγος για τον οποίο αυτό επιδίδεται.

Παρατηρήσεις: Ωρίμασε πλέον στη συνείδηση των πολιτών, αλλά και των στελεχών της ΕΛ.ΑΣ., και ταυτόχρονα δημιουργήθηκαν οι υποδομές ενός σύγχρονου κράτους, ώστε αυτή η εντελώς αναχρονιστική και πρακτικά προβληματική διάταξη περί επιδόσεως δικογράφων από αστυνομικούς, που απασχολεί μέχρι και σήμερα εκατοντάδες αστυνομικούς στην εκτέλεση εντελώς αλλότριου καθήκοντος, να καταργηθεί. Η διατύπωση του νέου άρ.155 ΚΠΔ, κατά το μέρος που αφαιρεί αυτή την αρμοδιότητα από τους δημοτικούς υπαλλήλους, αποτελεί έμμεση συνομολόγηση των ανωτέρω. Η πράξη έχει αποδείξει ότι η κατ' εξαίρεση επίδοση εγγράφων από «όργανα της δημόσιας δύναμης» (δηλαδή Έλληνες αστυνομικούς), αποτελεί πλέον τον κανόνα. Για ακόμα μία φορά οι Έλληνες αστυνομικοί με την δεδομένη υπευθυνότητα και επαγγελματισμό τους,

καλύπτουν κενά και ανεπάρκειες της δημόσιας διοίκησης, που δεν δικαιολογείται να υφίστανται πλέον. Το πρόσθετο αυτό και αλλότριο καθήκον τους επιβαρύνει υπέρμετρα, τους αποσπά από το κύριο έργο τους της πρόληψης και καταστολής του εγκλήματος, τους εκθέτει στο λάθος, το οποίο πληρώνουν οι πολίτες αλλά και οι ίδιοι, με το ιδιαίτερα αυστηρό πειθαρχικό δίκαιο. Η κατάργησή του είναι πλέον επιβεβλημένη.

2) Σωματικές έρευνες

Κώδικας Ποινικής Δικονομίας ΠΔ 258/1986 (καταργήθηκε από 01.07.2019):

Άρθρο 257.- 1. Στους κατηγορουμένους γίνεται σωματική έρευνα, όταν εκείνος που διεξάγει την ανάκριση κρίνει ότι εξαιτίας σπουδαίων λόγων είναι χρήσιμη για την εξακρίβωση της αλήθειας σε τρίτα πρόσωπα γίνεται, όταν υπάρχει σοβαρή και βάσιμη υπόνοια ή απόλυτη ανάγκη. Πάντως η έρευνα θα πρέπει να ενεργείται οπωσδήποτε με τρόπο που να μη θίγει, όσο είναι δυνατό, το αίσθημα ντροπής του προσώπου.

2. Η σωματική έρευνα σε γυναίκα πρέπει να γίνεται μπροστά στον ανακριτικό υπάλληλο που τη διεξάγει και από γυναίκα της εκλογής του, η οποία δίνει τον όρκο του πραγματογνώμονα. Κατά τα άλλα, εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζει το άρθρο 199.

3. Η σωματική έρευνα πρέπει να γίνεται ιδιαιτέρως και χωριστά για κάθε πρόσωπο. Αν αναζητείται ορισμένο πράγμα ή έγγραφο, εκείνος που ενεργεί την έρευνα καλεί προηγουμένως τον κάτοχο του να το παραδώσει.

Νέος Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Ν. 4620/2019, ισχύς από 01.07.2019):

Άρθρο 257. - Σωματικές έρευνες 1. Στους κατηγορουμένους γίνεται σωματική έρευνα, όταν εκείνος που διεξάγει την ανάκριση κρίνει ότι εξαιτίας σπουδαίων λόγων είναι χρήσιμη για την εξακρίβωση της αλήθειας. Σε τρίτα πρόσωπα διενεργείται σωματική έρευνα, όταν υπάρχει σοβαρή και βάσιμη υπόνοια ότι θα βρεθούν ίχνη ή άλλα αντικείμενα που σχετίζονται με την κατηγορούμενη πράξη ή απόλυτη ανάγκη. Με τη διεξαγωγή της σωματικής έρευνας δεν θα πρέπει να προκαλείται βλάβη στην υγεία του προσώπου που υπόκειται σε αυτήν, ούτε να θίγεται, κατά το δυνατό, η αξιοπρέπειά του. Η διάταξη του άρθρου 199 εφαρμόζεται και στις σωματικές έρευνες.

2. Η σωματική έρευνα πρέπει να γίνεται ιδιαιτέρως και χωριστά για κάθε πρόσωπο. Αν αναζητείται ορισμένο πράγμα ή έγγραφο, εκείνος που ενεργεί την έρευνα καλεί προηγουμένως τον κάτοχό του να το παραδώσει.

Παρατηρήσεις: Η κατάργηση της παρ. 2, ενώ συμβαδίζει με το πνεύμα του νέου άρθρου 199 ΚΠΔ ως προς την αληθή έννοια της αξιοπρέπειας και του αισθήματος αιδούς, φοβούμαστε ότι αφήνει εκτεθειμένους κυρίως τους άρρενες αστυνομικούς σε κακόβουλες καταγγελίες, οπότε προτείνεται η

προσαρμοσμένη επαναφορά του, ώστε οι σωματικές έρευνες να διεξάγονται κατά κανόνα από αστυνομικούς του ίδιου φύλου με τους ερευνώμενους.

Είμαστε στη διάθεσή σας για διάλογο και αναλυτική έκθεση των απόψεών μας, πριν τη λήψη νέας νομοθετικής πρωτοβουλίας.